

Студент 3 курсу

факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

ПРОБЛЕМИ МІГРАЦІЇ

Анотація. Розглянуто основні проблеми зовнішньої та внутрішньої міграції, її причини та наслідки. Проаналізовано сучасний стан міграційних процесів в Україні, їх вплив на економічну ситуацію в країні та шляхи вирішення цього питання.

Аннотация. Рассмотрены основные проблемы внешней и внутренней миграции, ее причины и последствия. Проанализированы современное состояние миграционных процессов в Украине, их влияние на экономическую ситуацию в стране и пути решения данного вопроса.

Annotation. The main problems of external and internal migration, its causes and consequences are considered. The current state of migration processes in Ukraine, their impact on the economic situation in the country and the ways to address this issue are analyzed.

Ключові слова: міграція, нелегальна міграція, наслідки міграції, незворотність міграції.

Україна – це єдина в Європі країна, яка не має державної концепції протидії нелегальній міграції і не створила спеціальний держорган, що займався б цією проблемою, яка зараз знаходиться в полі відповідальності МВС. Як свідчать дані ООН, потік нелегалів в Україну за останнє десятиліття збільшився приблизно в 20 разів. ООН вважає, що зараз у країні проживають близько 7 млн нелегальних мігрантів.

Про те, що у сформованих умовах Україна стрімко перетворюється на сіру зону нелегальної міграції, в минулому році заявила Верховна Рада України, яка розробила кілька законопроектів, які посилять законодавство в цій сфері [1].

Великі масштаби на сучасному етапі в Україні набуває і зовнішня трудова міграція, яка породжує численні соціальні проблеми. Основним чинником, що обумовлює значні масштаби трудової міграції українців за кордон, є економічна ситуація в країні. Навіть зростання темпів економічного розвитку і рівня життя населення в Україні в останні роки не мають істотного впливу на зниження міграційної активності українських громадян. Саме через економічну нестабільність, незабезпеченість робочими місцями, відсутність умов застосування своїх інтелектуальних, творчих здібностей, маленьку реальну заробітну плату та постійну напружену політичну та економічну ситуацію з країни щороку виїжджає понад 900 тис. осіб. Специфічною ознакою трудової міграції на сьогодні є те, що вона починає набувати характеру "незворотності" [2].

Чим небезпечна для економіки України зростаюча міграція? По-перше, відтік кваліфікованої робочої сили. По-друге, відсутність прямих податкових надходжень

до бюджету. По-третє, збільшення навантаження на Пенсійний фонд. По-четверте, зниження народжуваності [3].

Зовнішня трудова міграція має не тільки негативні, але й позитивні наслідки. Трудова міграція є чинником, що знижує тиск безробіття на внутрішній ринок праці, отже, зменшує рівень соціального напруження в суспільстві. Для громадян України, які мають високий рівень кваліфікації, можливість працевлаштування за кордоном, часто є шансом забезпечити більш широкі можливості професійної самореалізації та отримати більш високий рівень матеріального достатку. Також позитивним наслідком трудової міграції є те, що певна частина українців змогла заробити собі початковий капітал за кордоном і почати власний бізнес в Україні.

Таким чином, міграція робочої сили має великий вплив як на розвиток економіки країни зокрема, так і на світові процеси загалом. Передумовами цього процесу є соціальні, економічні, політичні чинники. Зовнішня міграція населення має як позитивні, так і негативні наслідки. Але, незважаючи на великі інвестиції мігрантів в економіку України, позитивне сальдо міграції, міграційний рух носять негативний характер. Для підвищення рівня контролю над міграційними процесами формування державної міграційної політики має будуватися на принципах комплексності та системності, протидії нелегальній міграції; забезпеченні соціального захисту тимчасових мігрантів; формуванні ефективного механізму регулювання міграційних процесів. Держава зобов'язана зацікавити населення у проживанні на території України – підвищити рівень життя, збільшити кількість нових робочих місць, стабілізувати економіку, налагодити політичну ситуацію в країні [2].

Недооцінка масштабів відсутності основних принципів державної міграційної політики України та напрямів її реалізації, ефективних механізмів запобігання нелегальній міграції завдає шкоди міжнародному іміджу країни, призводить до прямих економічних втрат і вже зараз є вкрай негативні демографічні та соціальні наслідки, які є незворотними [3].

Наук. керівн. Птащенко О. В.

Література: 1. В Украине растут ксенофобские настроения (комментарий Ю. Кармазина в Независимой газете, РФ) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : karmazin.org.ua/2011/03/02. 2. Зовнішня трудова міграція: причини і наслідки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : e-com.dp.ua/text/migr_ukr.html, 31 июля 2009. 3. Масштабы, направления и последствия международной миграции рабочих [Электронный ресурс]. – Режим доступа : alkj.ru/index.php-quest-Item id-eq-28-and-id-eq-2063-and-option-eq-com_content-and-task-eq-view.